

SISTA NUMRET AV STORA MILSTOLPEN, nr 4-2014

är klart, men skickas ut först den 12 januari tillsammans med protokollet från Höstmötet.

Det har bestämts att den s.k. Stora Milstolpen ska **upphöra** nästa år, och istället kommer en **årsbok /årsskrift** att ges ut varje år med ett innehåll av minst samma dignitet som två stora Milstolpar. När under året som den är tänkt att ges ut är ännu ej bestämt.

De "små Milstolparna" (av denna typ) kommer att utges som förut med ca 4 nummer pr år, med. mer eller mindre regelbundna mellanrum.

VITA HUSETS ÖPPETTIDER

För att underlätta tillträde till Vita huset för lämnande eller hämtande av varor eller andra ärenden har det bestämts att huset ska vara öppet **tisdagar kl 10-11**. Då finns där personer som kan betjäna. Om det av någon anledning tillfälligtvis inte finns någon där kommer ett anslag på entrédörren att ange hur vederbörande kan nås.

VILL DU ARBETA MED HUS?

För närmare info och anmälan ring tel. 0762-091915, eller 08-351744

ÖSTERÅKERS HEMBYGDS- OCH
FORNMINNESFÖRENING
Box 606, 184 27 ÅKERSBERGA
Telefon (svarare): 08-540 67980
Plusgirokonto 9814-5
Bankgiro 5632-8511
E-post: mail@milstolpen.org

MEDLEMSAKTIVITETER:

Torsd 20/11 kl 19 Hembygdskväll
Föredrag av arkeologen Johan Anund, Riksantikvarieämbetet, på temat "Medeltida borgar i Uppland och Södermanland".

Torsd 15/1 kl 19 Hembygdskväll
med föredrag **alt..** Musikunderhålln.

PÅ GÅNG heter ett informationsblad som kommer ut en gång i kvartalet och anslås bl.a. vid Vita huset, Hembygdsmuseet och Tingshuset. Intresserade kan även hämta bladet ur en låda utanför Båtsmansmuseet i Ekbacken.

Syftet med bladet är att informera om utflykter och aktiviteter, om ÖHF:s olika kulturhus, m.m.- information som tyvärr ofta inte kommit med i lokaltidningarna..

Prenumerera på LEDUNGEN och BYGD & NATUR

Sthlm Läns Hembygdsförbunds tidning heter **LEDUNGEN** och utkommer med 4 nummer pr år. **BYGD & NATUR** är Sveriges Hembygdsförbunds tidning som utkommer med 5 nr. Prenumeration kostar 100 kr för respektive.

Adress till den förra är Box 6219, 102 34 Sthlm, tel 08-302180, och till den senare box 6167, 102 33 Sthlm, tel 08-345511.

Prenumeration på Ledungen kan betalas genom Hembygdsföreningen, men inte tillsammans med medlemsavgiften.

Betalas separat in på vårt postgirokonto 9814-5.

MILSTOLPEN

Österåkers Hembygdsförening

Nr 5 2014 November

HÖSTMÖTET 2014

ÖHF:s ordinarie höstmöte 2014 avhölls i Vita Huset söndagen den 16 november. Ett stort antal, 39 st medlemmar, hade infunnit sig till mötet. Om det var mötets dagordning eller föredraget om "Fornminnen i Österåker" som lockat deltagarna kan vi låta vara osagt.

Vår ordf. Sven Hugosson hälsade deltagarna välkomna och förklarade mötet öppnat. Till mötesordförande valdes Sören Norrby och sekreterare Jörgen Thulstrup.

Viss diskussion kring frågan om årsavgiften följde; och styrelsen föreslog i en proposition en höjning av medlemsavgiften för 2015 till kr 200:- för vuxen medlem och kr 250:- för familj. Höjningen motiverades med att den del av medlemsavgiften som skall gå till våra förbund höjts med 35 % samt av det faktum att vår medlemsavgift legat oförändrad under många år. Efter diskussion fastställdes årsavgiften enligt styrelsens förslag.

Val av styrelse och revisorer för 2015 följde. På förslag av valberedningen valdes Bo Hedenstedt för perioden 2015-2016 i stället för Carl Oscar Törnros. Övriga

ledamöter av styrelsen omvaldes eller kvarstår.

Till revisorer valdes Britt-Marie Bredberg och Britt-Marie Eriksson som ordinarie och Tage Lundberg och Gunilla

ledamöter av styrelsen omvaldes eller kvarstår. Till revisorer valdes Britt-Marie Bredberg och Britt-Marie Eriksson som ordinarie och Tage Lundberg och Gunilla

Redaktör Hans von Matérn

Arefall som suppleanter.

I anslutning till valen framhöll Sven Hugosson att föreningens behov av aktiva, engagerade medlemmar på alla poster är stort. Den något ojämna könsfördelningen i styrelsen beror inte på något stelbent konstänkande från styrelsens ledamöter eller valberedningen; det är helt enkelt så att valberedningen inte har fått några förslag på eller själva inte funnit några kvinnliga kandidater till styrelsefunktionärer. Vi behöver alla goda krafter i styrelse och kommittéer! Ideer och tankar finns för hur vi skall driva vår verksamhet framåt, men de mänskliga resurserna saknas. Hjälps oss!

Tidpunkten för nästa medlemsmöte, årsmötet 2015, fastställdes till söndagen den 12 april 2015 kl 13.00.

Några motioner hade inte inlämnats till styrelsen inom den fastställda tiden, men däremot hade ett antal frågor anmälts.

Bo Hedentstedt tog upp frågan om inte "Vem vet mest om Österåker" borde tas upp i verksamhetsplanen. Detta förslag föranledde ingen diskussion – det arbete som denna arbetsgrupp utför är en viktig del av ÖHF:s verksamhet.

Gunnar Winberg informerade om de arkeologiska undersökningar som pågår runt Tunaborgen. Georadarundersökning är genomförd och resultaten inväntas med stor spänning. Tunaborgen kan och bör bli en viktig plats i vårt kulturarv. Vi bör arbeta för att utveckla Tunaborgen till en populär och välbesökt plats i vår kommun.

Tage Lundberg framförde sina synpunkter på den långdragna och lätt infekterade frågan om *Domarringsbacken*. Det hela har utvecklats till en form av prestigestrid mellan inblandade myndigheter, vilket är mycket olyckligt. Tage Lundberg anhöll om styrelsens medverkan i kampen att lösa frågan.

Anita Carstam ville veta hur ägandefrågorna kring Norrö Tingshus ser ut. Sven Hugosson kunde tydligt klargöra att kommunen äger tingshuset. ÖHF har genom ett muntligt avtal ansvar för det inre underhållet, ett ansvar som vi nu, i brist på fler hantverkarkunniga medlemmar, vill återföra till kommunen.

Lennart Johansson rapporterade sedan om de arbeten som under året utförts av ÖHF:s arbetsgrupp. En imponerande rad underhållsarbeten har den utfört på våra fastigheter.

Björn Pålhammar rapporterade därefter om de vägarbeten som utförts i anslutning till järnvägens sträckning. Det är nu möjligt att färdas till fots utefter Långhundraleden - från Lillträsket upp till

Åkersbro.

Den formella delen av höstmötet avslutades därmed.

Kaffedrickning vidtog innan arkeologen **Andreas Forsgren** på ett engagerat sätt berättade om Österåkers fornminnen. Andreas är uppvuxen i Åkersberga, något som tydligt framgick av hans detaljkunskap om vår kommun. Föredraget var mycket informativt och uppskattades syn- och hörbart av deltagarna.

Gunnar Winberg

KULTURSTIGAR

Den nya utgåvan av Häfte nr 2 i serien är till salu.

Serien hette från början *Gå - cykla i Österåker* men har bytt namn till KULTURSTIGAR..

Detta sista uppdaterade av fyra häften omfattar områdena **Gottsunda, Husby och Näs**. Den nya upplagan har omarbetats och kompletterats med 40 års nyare forskning av fil. mag. Gudrun Vällfors och fil. dr. Gunilla Larsson.

Grundmaterialet utgörande pionjärundersökningar av Henning Loggert och Alfred Westerberg finns bevarat i bandinspelningar och på kartor i ÖHF:s arkiv. Ursprungliga texten i första utgåvan har omarbetats och nyskrivits helt, och även försetts med nya foton och kartskisser.

De övriga häftena i serien omfattar: nr **1 Tuna** och **Norrö** (nytryck 2008), nr **3** områdena kring **Prästgården** och **Smedby** (nytryck 2011), nr **4** områdena **Skeppsdal** och **Stavs Äng** (nytryck 2012).

Priset för nr 1 och 3 är kr 50 och för nr 4 kr 60, och för nr 2 kr 100..

Alla fyra häftena kan fås för kr 200.

OM VALSJÖSKOGEN

I anknytning till artikeln om **Malms kvarn** i kommande nummer av Milstolpen är den här rapporten av intresse. Den har erhållits från **Stiftelsen Kulturmiljövård** i sept 2014 ("Rapport 2012 :329 Arkeologisk utredning, etapp 1 Tråsättra 1:14 m.fl.") av Britta Kihlstedt

Här en kort resumé av rapporten:

"Stiftelsen Kulturmiljövård (KM) har utfört en särskild arkeologisk utredning, etapp 1, inom ett ca 0,9 km² stort område öster om Åkersberga i Österåkers kommun.

Utredningen föranleddes av planerad bebyggelse inom området. Uppdragsgivare var BESQ AB, Projekt och Fastigheter AB/ Tre Ax AB som också svarat för kostnaderna.. Ansvarig för arbetet var

Britta Kihlstedt. I fältarbetet deltog också Henrik Runeson. Utredningen har utförts efter beslut av Länsstyrelsen i Stockholms län (Dnr 431-27874-2011)

Totalt har 20 objekt dokumenterats inom området, en stenåldersboplats, sex boplats lägen där ytterligare lämningar från stenålder kan finnas dolda under mark, samt 13 övriga kulturhistoriska lämningar. De senare utgörs av gränsmärken och sentida odlings- och bebyggelseämningar. Objekten presenteras översiktligt i texten [...] och på karta i figur 2, 6 och 8. Mer ingående beskrivningar återfinns i bilaga 1.

Syftet med utredningen var att klarlägga förekomsten av synliga fasta fornlämningar inom utredningsområdet samt att lokalisera områden där fasta fornlämningar kan finnas dolda under mark, så kallade boplatslägen. Arbetet har också innehållit en översiktlig dokumentation av övriga kulturhistoriska lämningar från senare tid. Avsikten var att ge uppdragsgivaren ett bättre planeringsunderlag och Länsstyrelsen ett beslutsunderlag

De äldsta spåren efter bosättning i närområdet utgörs av enstaka lösfynd från äldre stenålder. Dessa är dock relativt få. Mer påtagliga spår efter bosättning finns från tidig och mellaneolitikum (ca 3950–2300 f. Kr.), både i form av boplatser och enstaka fynd. Flera av dessa ligger strax norr om Åkersberga."

Rapporten är på 2,35 MB och kan i

sin helhet beställas från E-post:
info@kmmd.se .
Hans von Matérn
